

COMISIA NAȚIONALĂ DE MANAGEMENT AL CRIZELOR

DECIZIA nr. 8 din 25 septembrie 2026

În temeiul prevederilor art. 29 alin. (3) și (4), art. 31, 32, 34 și 35 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 437-440, art. 600), cu modificările ulterioare, precum și art. 6 alin. (7) din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 40-49, art. 82), cu modificările ulterioare, în executarea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 222/2026 privind declararea stării de urgență în sectoarele energetic și hidrologic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr. 475-476, art. 493), având în vedere atribuțiile stabilite prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Management al Crizelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 346/2026 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr. 301-304, art. 369), luând în considerare constatările, evaluările de risc și concluziile formulate în Raportul integrat privind situația de criză din sectoarele energetic și hidrologic, care relevă persistența și suprapunerea unor riscuri majore cauzate de degradarea infrastructurii electroenergetice regionale din Ucraina, limitarea capacităților comerciale ferme de import prin interconexiunile transfrontaliere (NTC garantat la doar 360 MW), volatilitatea accentuată a piețelor internaționale de gaze naturale și carburanți, precum și deficitul hidrologic extrem pe bazinele fluviilor Nistru și Prut, conștientizând impactul iminent al apropierii sezonului rece 2026-2027 asupra curbei de sarcină și necesitatea imperioasă de a asigura continuitatea alimentării cu energie electrică, gaze naturale, energie termică și combustibili a populației, a obiectivelor de infrastructură critică și a serviciilor publice de importanță vitală, constatând că menținerea stabilității pieței interne și protejarea securității economice și sociale nu pot fi realizate în continuare exclusiv prin instrumentele administrative ordinare sau cele specifice stării de alertă, a căror eficiență și competență legală au fost atinse la 25 septembrie 2026, în scopul instituirii unor măsuri extraordinare de management al crizei, cu caracter temporar, necesare și proporționale cu gravitatea stării de urgență instituite, Comisia Națională de Management al Crizelor DECIDE:

1. Ministerul Energiei se desemnează în calitate de autoritate responsabilă pentru managementul răspunsului la criză în sectorul energetic, iar Centrul Național de Management al Crizelor (CNMC) asigură coordonarea strategică și monitorizarea integrată la nivel național. Autoritățile publice și agenții economici din sectorul energetic și petrolier prezintă zilnic datele și rapoartele operative solicitate.

2. Se stabilește prioritatea absolută de alimentare cu energie electrică pentru instituțiile medico-sanitare, serviciile de urgență și obiectivele de infrastructură critică (în special stațiile de captare și pompare a apei potabile și unitățile de termoficare).

3. Î.S. „Moldelectrica” va seta la zero valorile capacităților de interconexiune transfrontalieră disponibile pentru export în intervalul orar 18.00-22.00 (EET), atât în alocările pentru ziua următoare, cât și în cele intrazilnice, cu excepția furnizorului căruia i-a fost impusă obligația de serviciu public. La apariția unui deficit nesupus acoperirii comerciale, Î.S. „Moldelectrica” va solicita ajutor de urgență de la operatorii de transport vecini și, exclusiv ca ultim resort, va recurge la aplicarea Normativului de deconectări manuale, protejând obiectivele de importanță vitală.

4. În baza dispoziției operatorului sistemului de transport, în scopul diminuării deficitului de energie electrică în sistemul electroenergetic național și al majorării capacității de generare a energiei electrice la centralele electrice:

4.1. centralele electrice de termoficare urbană vor asigura, în limitele posibilităților tehnice, majorarea producerii energiei electrice în regim de condensare până la nivelul maxim disponibil, cu respectarea siguranței în funcționare a instalațiilor;

4.2. Pe perioada stării de urgență, se suspendă aplicarea prevederilor art. 9 alin. (2) lit. f), g), m), alin. (4) lit. a), e), art. 21 alin. (2) lit. b), art. 38 alin. (1) și (2) din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, ale art. 130 alin. (1) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, ale Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 396/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate de producere a energiei electrice de către centralele de termoficare urbane și tarifelor pentru producerea, distribuția și furnizarea energiei termice, precum și ale pct. 40 și 44 din Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 759/2025, iar Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică:

4.2.1. nu aplică sancțiuni și penalități titularilor de licență în cazul în care aceștia majorează, contrar graficelor de temperatură aprobate, valorile de calcul prestabilite pentru fiecare sistem de alimentare centralizată cu energie termică;

4.2.2. recunoaște integral, la stabilirea prețurilor reglementate pentru producerea energiei electrice, cheltuielile aferente majorării capacității de generare a energiei electrice în regim de condensare, inclusiv costurile aferente producerii energiei termice nevalorificate comercial și evacuate la mediul ambiant din considerente tehnologice;

5. La calcularea prețului maxim de comercializare cu amănuntul a motorinei de tip standard, ANRE va utiliza valoarea medie a cotațiilor medii Platts CIF Med Cargo și va include suplimentar un adaos de 25 de USD/tonă peste marja comercială specifică. Aplicarea prevederilor contrare din cadrul Normelor generale de calcul și aplicare a prețurilor la

produsele petroliere principale de tip standard, prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, se suspendă pe perioada stării de urgență.

6. Se suspendă, pe durata stării de urgență, aplicarea Hotărârii ANRE nr. 426/2026 privind modificarea marjei comerciale specifice.

7. Pe perioada stării de urgență, se suspendă aplicarea prevederilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere și se permite comercializarea cu amănuntul a altor tipuri de produse petroliere principale, decât cele pentru care sunt stabilite prețuri maxime, în cazul epuizării la stațiile de alimentare a stocurilor de produse petroliere principale de tip standard.

8. Serviciul Vamal va permite exportul și reexportul produselor petroliere principale de tip standard din Portul Internațional Liber „Giurgiulești” (denumit în continuare PILG) doar în cazul în care cantitățile depozitate depășesc plafonul de 2 500 de tone pentru benzină și 7 500 de tone pentru motorină.

9. Prin derogare de la pct. 8, Serviciul Vamal va permite reexportul produselor petroliere principale de tip standard din PILG:

9.1. în vederea asigurării serviciilor de buncheraj pentru navele care transportă produse petroliere și au ca destinație de descărcare PILG;

9.2. pentru mărfurile plasate în PILG în scopul transbordării și/sau al reexportului ulterior către Ucraina, indiferent de rezidența operatorului/traderului, cu condiția prezentării, la momentul plasării în PILG, a contractelor comerciale ferme, încheiate anterior introducerii mărfurilor în PILG, care să confirme destinația mărfurilor către Ucraina.

10. Operatorul general al PILG va prezenta zilnic Serviciului Vamal informațiile cu privire la stocurile de produse petroliere de tip standard depozitate în PILG.

11. Produsele petroliere principale de tip standard plasate în regim de punere în liberă circulație (import), depozitare temporară și antrepozit vamal nu vor putea fi ulterior plasate în regim de export/reexport.

12. Serviciul Vamal, din subordinea Ministerului Finanțelor, și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, vor desemna și operaționaliza o bandă de acces dedicată în punctele de trecere a frontierei de stat pentru mijloacele de transport terestru destinate introducerii în Republica Moldova a produselor petroliere principale de tip standard.

13. Î.S. „Calea Ferată din Moldova” va asigura prioritate absolută de circulație și manevră pe rețeaua feroviară națională pentru transporturile feroviare de produse petroliere principale de tip standard.

14. La comercializarea cu amănuntul a motorinei prin intermediul stațiilor de alimentare, comercializarea în recipiente de consum este permisă numai în cantitate de cel mult 40 de litri, cu respectarea cerințelor de securitate prevăzute de Regulamentul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.

1117/2002. Se stabilește limita de 100 de litri în cazul alimentării recipientelor mobile specializate, destinate aprovizionării cu carburanți a tehnicii agricole.

Titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a carburanților prezintă zilnic către ANRE stocurile de produse petroliere și actualizează săptămânal planurile individuale de import pentru luna următoare.

15. În vederea majorării urgente a capacităților de generare și echilibrare a sistemului electroenergetic, se permite deținătorilor de avize de racordare valabile pentru instalații de generare a energiei electrice (cu excepția centralelor fotovoltaice care nu dispun de instalații de stocare) și sisteme de stocare a energiei electrice (BESS), prin excepție de la legislația în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului, amplasarea temporară pe perioada stării de urgență a instalațiilor respective fără obținerea prealabilă a actelor permise în domeniul construcțiilor (Plan Urbanistic de Detaliu – PUD, certificat de urbanism, autorizație de construire).

Pentru amplasarea permanentă a instalațiilor respective, conform art. 148 alin. (12) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, lucrările se autorizează de îndată, cu condiția definitivării documentației de proiect pe parcursul executării lucrărilor.

16. Operatorii de sistem vor prioritiza examinarea cererilor privind eliberarea avizelor de racordare și emiterea acestora în regim prioritar pentru solicitările de racordare a capacităților de generare în baza surselor de energie regenerabilă fotovoltaice/eoliene cu componenta de instalații de baterii de stocare, cu capacitate minimă de stocare a energiei electrice de 0,25 MWh pentru fiecare MW din capacitatea instalației de generare, precum și a instalațiilor de baterii de stocare a energiei electrice, prin reducerea termenelor de examinare stabilite în baza Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și distribuție, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 311/2026.

17. Operatorii de sistem vor prioritiza examinarea cererilor de conectare la rețea/punere sub tensiune a capacităților de generare în baza surselor de energie regenerabilă fotovoltaice/eoliene cu componenta de instalații de baterii de stocare, ale căror lucrări de construcție au fost finalizate, prin reducerea termenelor de examinare, în limita capacității administrative disponibile a operatorului.

18. Consiliul pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului va asigura examinarea cu prioritate a solicitărilor de aprobare prealabilă a investițiilor aferente proiectelor de producere a energiei electrice și instalațiilor de stocare a energiei electrice.

19. Pe perioada stării de urgență sunt exceptate de la procedura de autorizare stabilită la art. 106 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică centralele eoliene și centralele fotovoltaice cu instalații de stocare în același amplasament, care urmează a fi admise în exploatare până la expirarea stării de urgență, cu informarea Comisiei de autorizare.

20. Pentru avizele de racordare emise pentru centralele eoliene, centralele fotovoltaice, instalațiile de stocare al căror termen de valabilitate a expirat în luna iulie 2026 sau expiră pe

perioada stării de urgență declarate în conformitate cu Hotărârea Parlamentului nr. 222/2026, în cazul depășirii termenului de depunere a cererilor de prelungire sau modificare a termenului de valabilitate a avizelor de racordare și/sau de depunere a garanției de bună execuție, prevăzut în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 311/2026, operatorii de sistem, la solicitare, vor relua procedura de prelungire și/sau modificare a avizelor de racordare conform prevederilor din Regulamentul respectiv.

Garanția financiară de bună execuție pentru avizele respective va fi depusă în conformitate cu Instrucțiunea aferentă garanțiilor financiare de bună execuție a avizelor de racordare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 277/2025.

21. Pentru capacitățile de generare/stocare a energiei electrice aflate în proces de construire, pentru care termenul de valabilitate a avizelor de racordare a expirat în luna iulie 2026 sau expiră pe perioada stării de urgență declarate în conformitate cu Hotărârea Parlamentului nr. 222/2026 și în privința cărora nu s-a emis Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aplicarea taxei de nevalorificare, la cererea solicitantului, avizele de racordare se prelungesc de către operatorii de sistem, în următoarele condiții:

21.1. termenul de valabilitate al avizului de racordare astfel prelungit nu va depăși 3 luni de la data aprobării prelungirii de către operatorul de sistem (examinarea cererii se va realiza în termen de 5 zile), fără posibilitatea unei noi prelungiri;

21.2. solicitantul anexează la cerere, pe lângă autorizația de construire valabilă, un angajament scris privind punerea sub tensiune a centralei electrice în termenul menționat la subpct. 21.1, cu aplicarea, în cazul nerespectării angajamentului asumat, a taxei de nevalorificare prevăzute de Instrucțiunea aferentă garanțiilor financiare de bună execuție a avizelor de racordare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 277/2025.

22. În procesul de elaborare, coordonare și avizare a planurilor urbanistice de detaliu (PUD), autoritățile și entitățile competente vor asigura, cu prioritate, examinarea documentației prezentate și emiterea avizelor necesare, în acest sens:

22.1. Agenția Națională pentru Sănătate Publică va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazurile prevăzute de legislația de profil;

22.2. Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD aferente obiectivelor infrastructurii agricole;

22.3. Ministerul Culturii va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazul în care teritoriul reglementat include monumente istorice și/sau zonele de protecție ale acestora;

22.4. Agenția de Mediu va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazurile prevăzute de legislația de profil;

22.5. Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD sub aspectul respectării cerințelor de securitate la incendiu;

22.6. Autoritatea Aeronautică Civilă va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD privind amplasarea în zona servituților aeronautice proiectelor de producere a energiei electrice din centralele electrice eoliene;

22.7. S.A. „Administrația Națională a Drumurilor” va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazul în care teritoriul reglementat este amplasat în zona de protecție a drumurilor de categoria M, R și G;

22.8. Agenția Feroviară va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazul în care teritoriul reglementat este amplasat în zona de protecție a căii ferate;

22.9. operatorii de sistem vor asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazul în care teritoriul reglementat este amplasat în zona de protecție a rețelelor respective;

22.10. Ministerul Apărării va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazul în care teritoriul reglementat este amplasat în apropierea terenurilor sau construcțiilor speciale destinate necesităților de securitate și apărării naționale ori a zonelor de interes militar;

22.11. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD în cazul în care teritoriul reglementat este amplasat în regiunea de frontieră;

22.12. arhitectul-șef competent va asigura, cu prioritate, examinarea și avizarea documentației PUD, potrivit competențelor stabilite de legislație;

22.13. Instituția Publică „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe” va asigura examinarea cu prioritate a solicitărilor privind avizarea planurilor urbanistice de detaliu și a documentației de proiect aferente proiectelor de producere a energiei electrice din centralele fotovoltaice, eoliene și a instalațiilor de stocare.

23. Se vor realiza cu prioritate formalitățile vamale aferente echipamentelor destinate proiectelor din domeniul energiei regenerabile și al stocării energiei, clasificate conform pozițiilor tarifare din Nomenclatura combinată a mărfurilor furnizate de Ministerul Energiei, în funcție de capacitățile operaționale disponibile ale Serviciului Vamal și în măsura în care nu există alte mărfuri cărora, în conformitate cu legislația aplicabilă sau în funcție de circumstanțele concrete, trebuie să li se acorde prioritate.

24. Autoritățile administrației publice centrale și locale vor reduce cu cel puțin 20 % consumul instituțional de carburanți comparativ cu perioada similară a anului precedent și vor asigura reducerea cu cel puțin 50 % a consumului de energie electrică pentru iluminatul public,

cu excepția situațiilor de asigurare a continuității activității infrastructurilor critice și a serviciilor esențiale.

25. În vederea evitării riscurilor de deconectare a energiei electrice, dar și a reducerii potențialelor costuri semnificative cauzate de consumul energiei electrice de avarie, începând cu 26 septembrie 2026 vor fi întreprinse măsuri de reducere a consumului, conform anexei.

26. Pe perioada stării de urgență instituite în sectoarele energetic și hidrologic nu sunt afectate procedurile de modificare, punere la dispoziție, suspendare sau încetare a raporturilor de serviciu pentru personalul din grupul ocupațional „Ordine publică și securitate a statului”.

27. Măsurile dispuse prin prezenta decizie se pun în aplicare ierarhic de către autoritățile publice competente prin ordine cu caracter executoriu (art. 16 alin. (4) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză). Ordinele cu aplicabilitate generală se motivează, se publică, în ziua semnării, pe site-ul web oficial al instituției principale emitente și, după caz, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se transmit Guvernului, Centrului Național de Management al Crizelor și Parlamentului în termen de cel mult 72 de ore de la data emiterii.

28. Prezenta decizie este obligatorie pentru toate autoritățile publice, instituțiile, operatorii economici și cetățenii, intră în vigoare la data de 26 septembrie 2026 și se publică de îndată pe site-ul web oficial al Guvernului și al Centrului Național de Management al Crizelor.

29. Monitorizarea executării prezentei decizii se pune în sarcina Centrului Național de Management al Crizelor.

**Prim-ministru,
Președinte al Comisiei**

Vasile TOFAN

MĂSURI DE REDUCERE A CONSUMULUI

1. Administratorii clădirilor publice și ai unităților comerciale vor asigura, inclusiv prin afișarea instrucțiunilor și materialelor informative:

1.1. reducerea iluminatului interior al clădirilor cu cel puțin 30 %, acolo unde este posibil, și deconectarea acestuia de îndată ce încăperile sunt neocupate;

1.2. deconectarea havuzurilor, a vitrinelor, a iluminatului decorativ, arhitectural și publicitar (interior și exterior), cu excepția iluminatului firmei (în sensul Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate) în timpul orelor de program;

1.3. limitarea funcționării scărilor rulante/escalatoarelor în intervalele orelor 06:00-09:00 și 18:00-22:00.

2. Întreprinderile cu proces de producere energofag (cuptoare electrice, aparate de sudură cu arc electric, instalații de topire electrică etc.) vor organiza programul de lucru astfel încât procesele în care se utilizează cea mai mare parte a energiei electrice să fie executate în afara intervalelor 06:00-09:00 și 18:00-22:00.

3. Administratorii întreprinderilor de alimentare cu apă și canalizare vor regla regimul de funcționare a pompelor bazinelor de acumulare astfel încât să fie redus la minimum consumul de energie electrică în intervalele orelor 06:00-09:00 și 18:00-22:00 și să fie utilizat la maximum potențialul bazinelor de acumulare.

4. Autoritățile publice centrale și locale vor evalua posibilitățile și vor lua măsurile necesare pentru reducerea consumului de energie electrică, în special în orele de vârf (06:00-09:00 și 18:00-22:00), dar fără a afecta siguranța și sănătatea cetățenilor sau funcționarea serviciilor esențiale, în special funcționarea instituțiilor medico-sanitare și a serviciilor medicale de urgență.

Se interzice deconectarea de la energia electrică a instituțiilor medico-sanitare, cu excepția situațiilor de avarie majoră, caz în care acestea vor fi reconectate cu prioritate absolută.

5. Administratorii blocurilor locative și ai altor clădiri cu ascensoare vor plasa, la locul de chemare a acestora la parter, anunțul: „În contextul riscului întreruperilor energiei electrice în orele consumului de vârf, nu se recomandă folosirea liftului în intervalele orelor 06:00-09:00 și 18:00-22:00, pentru evitarea blocării în mers a acestuia.”

6. În vederea sensibilizării opiniei publice privind necesitatea și importanța consumului rațional de resurse energetice, furnizorii de servicii media, deținători de licențe de emisie, vor asigura difuzarea în orele de maximă audiență a materialelor cu conținut informativ privind măsurile de eficientizare a consumului de resurse energetice, precum „Economisiți energia electrică în orele de vârf: în intervalele orelor 06:00-09:00 și 18:00-22:00 pentru a plăti mai puțin și a evita riscul unor deconectări” sau „Consumați eficient energia electrică și combustibili”.